

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

Očekávaný výsledek učení: CJS-CJS-005-ZV5-029

V modelové situaci ošetří drobná poranění a poranění menšího rozsahu, odliší je od závažných úrazů a život ohrožujících stavů a přivolá první pomoc.

Popis úrovně Na cestě

- Procvičuje v modelových situacích správný postup ošetření drobného poranění.
- Zdůvodní, proč je třeba v případě každého poranění přivolat pomoc dospělého.
- Procvičuje správný způsob komunikace s operátorem záchranné služby.

Umíme si poradit

Autorky materiálu: Eva Marádová, Dominika Slunečko

Anotace

Ilustrace rozvíjí základní znalosti a dovednosti žáků v oblasti poskytování první pomoci. Ověřuje, do jaké míry mají žáci osvojeny dovednosti, které jim pomáhají rozhodnout se v rizikové situaci tak, aby chránili zdraví své i ostatních. Umožňuje žákům v modelových situacích rozlišovat závažnost poranění, tj. rozpoznat drobné poranění od závažného, život ohrožujícího stavu, který vyžaduje okamžitou pomoc dospělého nebo záchranné služby. Žáci rozlišují mezi správným a nesprávným chováním v situacích, které vyžadují pomoc druhému. Učí se zachovat klid, vyhodnocovat náhle vzniklou situaci s následkem úrazu či zhoršení zdravotního stavu a neriskovat. Ilustrace vede žáky k tomu, aby si všímali potřeb druhých, reagovali na ně, projevíli empatii a ochotu pomoci a sami se rozhodovali, jak řešit obtížnou situaci.

Popis realizace / Zadání pro žáky

Motivace

- Učitel na tabuli napíše čtyři čísla: 150, 155, 158, 112.
- Co tato čísla znamenají?
- Kdy můžeme/musíme použít čísla tísňového volání?
- Byli jste svědky situace, když někdo využil linku tísňového volání?
- Co uděláte, když se někdo ve vaší přítomnosti poraní? Jak můžete přivolat pomoc?
- Komu můžete zavolat? Kdy budete volat linku tísňového volání?
- Podle čeho poznáme, jestli se jedná o drobné poranění, či o vážné poškození zdraví?

Hlavní část

Správná reakce v případě, že se stanete svědky situace, při níž došlo k úrazu nebo náhlému zhoršení zdravotního stavu člověka, je zásadní pro záchranu jeho zdraví.

Práce ve skupinách

- Vytvořte dvou až tříčlenné skupiny. Vylosujte si kartu s popisem situace.

Náměty modelových situací:

1. Kamarád na hřišti spadl z prolézačky a brečí, že ho bolí ruka.
2. Jsi sám/sama doma s dědou. Upadl v kuchyni a nemůže vstát.
3. Paní na ulici omdlela a nehýbá se.
4. Maminka si pořezala ruku nožem a hodně krvácí.
5. Bratr má vysokou horečku a nemůže se zvednout z postele.
6. Na cyklovýletě si kamarád zlomil nohu a nemůže se pohnout.
7. Tatínek se dusí a nemůže mluvit.
8. Starší paní v obchodě dostala záchvat a třese se na zemi.
9. Malé dítě se opařilo horkým čajem a má červenou ruku.
10. Na silnici leží zraněný člověk vedle kola.
11. Kamarád dostal žihadlo od včely a nemůže se nadechnout.
12. Vidiš auto, které narazilo do stromu – uvnitř jsou dva lidé a nehýbají se.

- Seznamte se se situacemi a představte si, že jste jejich přímými účastníky. Ve skupině rychle vyhodnoťte, k čemu došlo, a diskutujte, za jakých okolností. Poradte se, jak budete v modelové situaci reagovat.
- Připravte si odpovědi na otázky: Co se stalo? Kde se to stalo? Kolik osob je zraněných? Koho budete volat? Co budete dělat, jak pomáhat, než přijede pomoc, kterou jste zavolali.

Rozdělte si role ve skupině:

- *oznamovatel situace (volající),*
- *operátor nebo jiná osoba, kterou požádáte o pomoc,*
- *technik, který pořídí z vašeho volání audionahrávku.*

V modelové situaci předvedte postup přivolání pomoci (dospělé osoby, zdravotní záchranné služby).

Pořídte audionahrávku, kterou použijete při společné prezentaci.

Společná reflexe

- Jednotlivé skupiny prezentují situaci před celou třídou. Rozehrají scénku a prezentaci doplní o přehrání audionahrávky rozhovoru s „tísňovou linkou“. Ostatní poslouchají a vyjadřují se, zda byla dodržena základní pravidla tísnového volání. Členové skupiny doplní další potřebné informace, zdůvodní zvolený postup. Společně je reflektována správnost jednání.
- Žáci diskutují, proč není správné pokoušet se samostatně o záchranu tam, kde na to nestačíme.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK osobnostní a sociální Empatie a porozumění druhým KOS-EMP-000-ZV5-001	<i>Všímá si potřeb druhých a reaguje na ně.</i>	-vytvářím aktivity, úkoly, projekty, ve kterých poskytuji žákovi možnost, aby se rozhodl sám -vytvářím spolu s kolegy klidné a bezpečné edukační prostředí, dávám prostor pro vyjadřování emocí žáka, pro diskusi, reflexi a sebereflexi -rozvíjím všímavost žáků, mindfulness, přijímání a prožívání přítomnosti pomocí cvičení a příběhů

KK osobnostní a sociální Resilience: odolávání obtížným situacím KOS-ODO-000- ZV5-001	Reflektuje obtížné situace, do kterých se dostává.	-učím žáky na příkladech, skrze zážitky či dramatizaci, jak si vytvářet a udržovat pozitivní mentální modely i při konfrontaci s výzvami -vytvářím návodné situace nebo projekty, které žákům umožní prakticky prožívat proces překonávání obtíží
---	---	--

Metodický komentář pro učitele

Motivujte žáky k ochotě zapojit se dle svých možností do pomoci druhým v případě ohrožení zdravotního stavu.

Citlivě reagujte, pokud budou žáci sdílet své osobní zážitky a zkušenosti.

Modelové situace poskytují žákům možnost samostatně se rozhodnout a zamýšlet se nad důsledky svého rozhodnutí. Zároveň umožňují rozvíjet komunikační dovednosti při nácviku volání na tísňovou linku.

Vytvářejte bezpečné edukační prostředí pro průběh aktivity, zejména reflexe, ve které budou analyzovány audionahrávky.

Všímejte si reakcí žáků, nechte dostatek prostoru pro zdůvodňování prezentovaných postupů.

Popis ověřování

Pozorování a diskuse

Učitel

- sleduje správnost odpovědí žáků na otázky týkající se poskytování první pomoci, znalost čísel tísňového volání, okolností jeho použití;
- pozoruje činnost žáků ve skupinách při zajišťování první pomoci v dané situaci;
- formativně hodnotí správnost postupu při modelovém přivolání pomoci;
- sleduje vzájemnou kooperaci žáků při přípravě na prezentaci úkolu – řešení krizové situace spojené s úrazem nebo jinými zdravotními problémy;
- ověřuje, jak rychle a správně se žáci dokážou rozhodovat v situacích ohrožení zdraví, sleduje, nakolik projevují empatii a ochotu pomáhat;
- při prezentaci modelových situací v moderované diskusi posuzuje komunikační dovednosti žáků (analýza audionahrávky) a doplňující komentář k bezpečnému postupu v dané situaci;
- klade otázky a sleduje, do jaké míry žáci při prezentaci rizik dokážou obhajovat a zdůvodňovat své postupy zajištění pomoci;
- sleduje, zda žáci při řešení situací zvažují dopady jednotlivých rozhodnutí na zdraví své i ostatních.

Reflexe

- *Co jsem se dnes naučil/a?*
- *Zapojil/a jsem se do aktivity ve skupině?*
- *Uplatnil/a jsem své zkušenosti?*
- *Cítil/a jsem se při práci v týmu bezpečně?*
- *Bylo snadné situaci správně/bezpečně vyřešit?*
- *Jak jsem se cítil/a, když rozhovor byl nahráván?*
- *Co mě při poslechu audionahrávky překvapilo?*
- *Dokázal/a bych správně/bezpečně reagovat i v obdobné reálné situaci?*
- *Co bych se ještě chtěl/a naučit?*